

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

PHAN THỊ MỸ BÌNH

**BIỆN PHÁP PHÁT TRIỂN ĐỘI NGŨ CÁN BỘ
QUẢN LÝ TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ
THÀNH PHỐ TUYẾN QUANG**

Chuyên ngành: Quản lý giáo dục

Mã số: 60.14.01.14

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: TS. Nguyễn Thị Tuyết Mai

THÁI NGUYÊN - 2013

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu, kết quả trong luận văn là trung thực. Những kết luận khoa học của luận văn chưa từng được ai công bố trong bất kỳ công trình khoa học nào khác.

Thái Nguyên, tháng 3 năm 2013

Tác giả luận văn

Phan Thị Mỹ Bình

LỜI CẢM ƠN

Với tình cảm chân thành, tác giả luận văn xin cảm ơn:

Ban chủ nhiệm Khoa Sau Đại học, Ban chủ nhiệm Khoa Tâm lý giáo dục, các thầy cô giáo Trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên đã trực tiếp giảng dạy và tạo điều kiện thuận lợi cho tôi trong quá trình học tập và nghiên cứu khoa học.

Xin chân thành cảm ơn các đồng nghiệp đã quan tâm kiến giúp đỡ, cung cấp thông tin, tư liệu, tạo mọi điều kiện để tác giả hoàn thành luận văn.

Những người thân, bạn bè đã thường xuyên động viên, khích lệ tác giả yên tâm học tập và nghiên cứu.

Đặc biệt tác giả xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới Tiến sĩ Nguyễn Thị Tuyết Mai, người đã nhiệt tình hướng dẫn tác giả thực hiện đề tài nghiên cứu khoa học này.

Mặc dù đã có nhiều cố gắng, song luận văn chắc chắn sẽ không tránh khỏi những thiếu sót, những vấn đề chưa được đề cập một cách đầy đủ, tác giả kính mong nhận được những đóng góp ý kiến quý báu của các thầy giáo, cô giáo và bạn bè đồng nghiệp để luận văn này được hoàn chỉnh hơn.

Thái Nguyên, tháng 3 năm 2013

Tác giả luận văn

Phan Thị Mỹ Bình

MỤC LỤC

Lời cam đoan	i
Lời cảm ơn.....	ii
Mục lục	iii
Danh mục các bảng.....	vi
Danh mục các sơ đồ.....	vii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài.....	1
2. Mục đích nghiên cứu	2
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu.....	2
4. Giả thuyết khoa học.....	2
5. Nhiệm vụ nghiên cứu	3
6. Giới hạn phạm vi nghiên cứu	3
7. Phương pháp nghiên cứu	3
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ PHÁT TRIỂN ĐỘI NGŨ CÁN BỘ QUẢN LÝ TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ	5
1.1. Khái quát lịch sử nghiên cứu vấn đề.....	5
1.2. Khái niệm chung về quản lý.....	9
1.2.1. Khái niệm quản lý.....	9
1.2.2. Khái niệm quản lý trường học	14
1.2.3. Cán bộ quản lý trường học	14
1.3. Trường THCS trong hệ thống giáo dục quốc dân	18
1.3.1. Đặc điểm của cấp học THCS.....	18
1.3.2. Vị trí của trường THCS trong hệ thống giáo dục quốc dân	20
1.4. Phát triển đội ngũ cán bộ quản lý trường THCS	21
1.4.1. Đội ngũ cán bộ quản lý trường THCS.....	21
1.4.2. Công tác phát triển đội ngũ cán bộ quản lý trường THCS.....	25
Kết luận chương 1.....	35

Chương 2: THỰC TRẠNG PHÁT TRIỂN ĐỘI NGŨ CÁN BỘ QUẢN LÝ TRƯỜNG THCS THÀNH PHỐ TUYÊN QUANG	36
2.1. Khái quát về giáo dục THCS thành phố Tuyên Quang.....	36
2.1.1. Quy mô phát triển giáo dục	36
2.1.2. Chất lượng giáo dục.....	37
2.1.3. Đội ngũ giáo viên	40
2.2. Thực trạng đội ngũ cán bộ quản lý các trường THCS thành phố Tuyên Quang ..	41
2.2.1. Về số lượng, cơ cấu, độ tuổi cán bộ quản lý	41
2.2.2. Về trình độ chuyên môn đào tạo của cán bộ quản lý THCS Thành phố Tuyên Quang	45
2.2.3. Đánh giá chung về đội ngũ cán bộ quản lý các trường THCS thành phố Tuyên Quang	49
2.3. Thực trạng công tác phát triển đội ngũ cán bộ quản lý trường THCS thành phố Tuyên Quang	51
2.3.1. Công tác phát triển đội ngũ CBQL trường THCS thành phố Tuyên Quang giai đoạn 2009 - 2012	51
2.4. Thực trạng các biện pháp phát triển đội ngũ cán bộ quản lý trường THCS thành phố Tuyên Quang giai đoạn 2009 - 2012	59
2.4.1. Mức độ thực hiện các biện pháp phát triển đội ngũ cán bộ quản lý trường THCS thành phố Tuyên Quang	59
2.4.2. Đánh giá mức độ thực hiện các biện pháp phát triển đội ngũ cán bộ quản lý trường THCS thành phố Tuyên Quang	63
2.5. Những yếu tố ảnh hưởng tới phát triển đội ngũ cán bộ quản lý trường THCS thành phố Tuyên Quang	67
Kết luận chương 2.....	71
Chương 3: MỘT SỐ BIỆN PHÁP PHÁT TRIỂN ĐỘI NGŨ CÁN BỘ QUẢN LÝ TRƯỜNG THCS THÀNH PHỐ TUYÊN QUANG	72
3.1. Một số định hướng phát triển GD&ĐT thành phố Tuyên Quang	72

3.2. Các nguyên tắc đề xuất biện pháp	74
3.3. Các biện pháp phát triển đội ngũ CBQL các trường THCS thành phố Tuyên Quang	75
3.3.1. Rà soát lại đội ngũ cán bộ quản lý các trường THCS thành phố Tuyên Quang	75
3.3.2. Xây dựng và thực hiện quy hoạch phát triển đội ngũ cán bộ quản lý các trường THCS thành phố Tuyên Quang	76
3.3.3. Đào tạo, bồi dưỡng, khuyến khích tự đào tạo nâng cao chất lượng cho cán bộ quản lý.....	83
3.3.4. Tạo môi trường thuận lợi về chính sách và cơ sở vật chất.....	92
3.4. Mối quan hệ giữa các biện pháp đề xuất	94
3.5. Khảo nghiệm tính cần thiết và tính khả thi của biện pháp đề xuất	95
Tiểu kết chương 3	96
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ	97
1. Kết luận.....	97
2. Khuyến nghị.....	99
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	102
PHỤ LỤC	105

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1. Quy mô phát triển trường, lớp, học sinh thành phố Tuyên Quang, tỉnh Tuyên Quang.....	37
Bảng 2.2. Bảng xếp loại hạnh kiểm học sinh các trường THCS thành phố Tuyên Quang, năm học 2011-2012.....	38
Bảng 2.3. Xếp loại học lực của học sinh các trường THCS thành phố Tuyên Quang, năm học 2011-2012.....	38
Bảng 2.4. Chất lượng đội ngũ giáo viên trường THCS thành phố Tuyên Quang.	40
Bảng 2.5. Khái quát về cơ cấu đội ngũ cán bộ quản lý trường trung học cơ sở thành phố Tuyên Quang.....	41
Bảng 2.6. Trình độ chính trị và thâm niên quản lý của CBQL.....	42
Bảng 2.7. Về độ tuổi cán bộ quản lý trường THCS thành phố Tuyên Quang.....	44
Bảng 2.8. Trình độ được đào tạo của cán bộ quản lý.....	45
Bảng 2.9. Bảng tổng hợp kết quả trung cầu ý kiến đánh giá và tự đánh giá về phẩm chất và năng lực của đội ngũ CBQL các trường THCS thành phố Tuyên Quang.....	47
Bảng 2.10. Ý kiến của khách thể nghiên cứu về công tác phát triển đội ngũ CBQL trường THCS thành phố Tuyên Quang giai đoạn 2009 - 2012.....	52
Bảng 2.11. Quy trình bổ nhiệm cán bộ quản lý trường trung học cơ sở.....	55
Bảng 2.12. Thống kê số lượng đội ngũ CBQL các trường THCS thành phố Tuyên Quang được đào tạo, bồi dưỡng trong 03 năm học.....	57
Bảng 2.13. Ý kiến của khách thể khảo sát về mức độ thực hiện các biện pháp phát triển đội ngũ CBQL trường THCS thành phố Tuyên Quang....	61
Bảng 2.14. Các yếu tố ảnh hưởng đến công tác phát triển đội ngũ CBQL các trường THCS thành phố Tuyên Quang.....	69
Bảng 3.1. Kết quả khảo nghiệm nhận thức về tính cần thiết và tính khả thi của các biện pháp đề xuất.....	95

DANH MỤC CÁC SƠ ĐỒ

Sơ đồ 1.1. Mối quan hệ giữa các chức năng quản lý.....	14
Sơ đồ 1.2. Mối quan hệ giữa các thành tố trong quá trình giáo dục	17
Sơ đồ 1.3. Sơ đồ tổ chức bộ máy trường THCS.....	25
Sơ đồ 1.4. Phát triển đội ngũ cán bộ quản lý.....	31

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Giáo dục là động lực quan trọng thúc đẩy sự phát triển xã hội. Trong những năm qua, sự nghiệp giáo dục đã có những phát triển mới, đạt được nhiều kết quả đáng khích lệ trong việc mở rộng quy mô, tăng cơ hội tiếp cận giáo dục cho mọi người và chuẩn bị nguồn nhân lực cho công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước.

Tuyên Quang là một tỉnh miền núi, trong đó có 6 huyện và 1 thành phố. Đảng và Nhà nước đã ban hành chế độ chính sách ưu tiên phát triển các tỉnh miền núi, mặc dù vậy, là địa bàn miền núi vùng cao, tỷ lệ dân tộc thiểu số chiếm 55,80% dân số toàn tỉnh tập quán canh tác nhỏ lẻ, lạc hậu, Tuyên Quang vẫn là tỉnh có điểm xuất phát thấp về kinh tế - xã hội và những điều kiện khó khăn trong việc phát triển giáo dục, điều này đã ảnh hưởng không nhỏ đến chất lượng giáo dục của tỉnh.

Sau hơn hai mươi lăm năm đổi mới, sự nghiệp giáo dục của tỉnh Tuyên Quang đã thu được những thành tựu nhất định: Phát triển mạnh về quy mô, mạng lưới trường lớp; xoá xã trắng về giáo dục mầm non; hoàn thành phổ cập về giáo dục tiểu học và chống mù chữ năm 1995, phổ cập giáo dục THCS năm 2001 (thành phố Tuyên Quang phổ cập giáo dục tiểu học 1991, THCS 1995), chất lượng giáo dục của tỉnh từng bước được cải thiện. Hệ thống trường tiểu học, trung học cơ sở phủ kín 100% số xã trong tỉnh. Cả tỉnh có 156 trường trung học cơ sở. Tuy vậy, sự nghiệp giáo dục nói chung và giáo dục trung học phổ thông nói riêng ở Tuyên Quang còn nhiều nơi và nhiều mặt yếu kém, phát triển chưa vững chắc, cần tiếp tục được củng cố.

Trước yêu cầu phát giáo dục và những thay đổi nhanh của môi trường kinh tế xã hội, công tác quản lý của đội ngũ cán bộ quản lý các trường trung học tỉnh Tuyên Quang nói chung, trường trung học cơ sở nói riêng bộc lộ nhiều hạn chế, đội ngũ cán bộ chưa đồng bộ, việc tiếp cận với khoa học công nghệ

hiện đại như: Ứng dụng công nghệ thông tin vào quản lý trường học, công tác đào tạo, bồi dưỡng còn bộc lộ những hạn chế, chất lượng quản lý chưa đáp ứng yêu cầu. Điều này bắt nguồn từ các khâu: Quy hoạch, đào tạo, bồi dưỡng, môi trường, chính sách đãi ngộ sử dụng,... đối với cán bộ quản lý các trường trung học cơ sở chưa được quan tâm một cách thích đáng, chưa đáp ứng yêu cầu của sự nghiệp giáo dục đào tạo của tỉnh. Xuất phát từ thực tiễn của thành phố Tuyên Quang, tôi chọn đề tài “***Biện pháp phát triển đội ngũ cán bộ quản lý các trường trung học cơ sở thành phố Tuyên Quang***” với mong muốn đề xuất các biện pháp để nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ quản lý ở các trường trung học cơ sở thành phố Tuyên Quang.

2. Mục đích nghiên cứu

Nghiên cứu cơ sở lý luận và khảo sát thực tiễn phát triển đội ngũ cán bộ quản lý các trường THCS thành phố Tuyên Quang, từ đó đề xuất biện pháp phát triển đội ngũ cán bộ quản lý các trường này.

3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu

3.1. Khách thể nghiên cứu

Công tác phát triển đội ngũ cán bộ quản lý các trường THCS thành phố Tuyên Quang

3.2. Đối tượng nghiên cứu

Đối tượng đề tài tập trung nghiên cứu là các biện pháp phát triển đội ngũ cán bộ quản lý ở các trường THCS thành phố Tuyên Quang

4. Giả thuyết khoa học

Đội ngũ giáo viên các trường THCS thành phố Tuyên Quang còn một số hạn chế như: Một tỷ lệ không nhỏ giáo viên chưa đạt chuẩn, việc tự đào tạo nâng cao trình độ chuyên môn của một số giáo viên và cán bộ quản lý còn hạn chế, tỷ lệ giới tính chưa phù hợp. Một trong những nguyên nhân dẫn tới hạn chế đó là do chưa làm tốt công tác phát triển đội ngũ cán bộ quản lý và chưa tạo môi trường thuận lợi để cán bộ quản lý phát huy được năng lực quản lý của mình.